

T.C.
TARIM BAKANLIĞI
DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

138

SAMSUN İKLİMİ

A N K A R A
1971

T.C.
TARIM BAKANLIĞI
DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

S A M S U N İ K L İ M İ

TEFKİK VE YAYIN ŞUBESİ
ARAŞTIRMA SERVİSİNCE HAZIRLANMIŞTIR.

A N K A R A
1974

GİRİŞ :

Karadeniz bölgeminin, orta karadeniz bölümünde verimli toprakları aktiva eden bir ilimizdir.

Şehrin doğusunda Ordu, batısında Sinop, güneyinde Tokat, Çorum ve Anasaya illeri bulunmaktadır.

Denizden ortalama 44 metre yükseklikte olan şehir, 41 17' N enlemi ve 36 20' E boylamı dairesi arasında yer almaktadır. Yüzölçümü bütünüyle 9579 Km², Nüfusu ise nahiye ve köylerle beraber 322318 (1979 Nüfus Sayımına göre) dir. Bu yekünün 585.363 ü Bucak ve Köylere, geri kalan 236.955 si şehir nüfusuna aittir. Merkezle beraber 8 İlçesi, 12 Bucakı ve 846 Köyü vardır.

İlçeleri; merkez ilçesinden başka Alaçam, Bafra, Çarşamba, Havsa, Kavaklı, Ladik, Terme ve Vezirköprüdür.

İlde münakale imkânları diğer illere nazaran daha zengindir. Hava, deniz ve kara yolları ile seyahat edebilme imkânı vardır. Devlet yolu, şehrin güneyindeki İlçeleri ve İç Anadolu'yu Karadeniz'e bağlamaktadır. Samsun'un en fazla münakale ve ihracatı deniz yolu ile sağlanmaktadır, Denizcilik Bankası vapurlarından başka yerli, yabancı birçok vapur ve daha küçük deniz vasıtaları münakaleye hizmet etmektedirler.

SAMSUN TARİHÇESİ :

Samsun, Milattan evvel VIII. ci asırda Miletliler tarafından şimdiki iskan yerinin 2 km. Kuzeybatısındaki Melvsun Burnu denilen yerde kurulmuştur. AMİSUS adını taşıyan bu şehir, Milattan evvel 1.ci asra kadar diğer Doğu Karadeniz şehirlerinin yaşadığı hayatı yaşamış, PONT Krallığı zamanında bir hayatı göstermiştir.

AMİSUS'un en parlak devri MİTRİDAT'a merkezlik yaptığı zamanlara rastlar. Romalı General Lukullus'la Büyük Midridat arasındaki savaşlarda şehir harabeye dönmüştür. 395 senesinde Roma İmparatorluğunun Doğu ve Batı diye ikiye ayrılmasıyla Samsun Doğu Roma İmparatorluğunun (Bizans'ın) hakimiyetine girmiştir. Bizansın haçlılar tarafından zaptı ile bir Latin İmparatorluğu kurulmuş bunun üzerine İstanbul'dan kaçan Aleksi Komnen, 1204 senesinde Trabzon Rum İmparatorluğunu kurmuş ve Samsun'da bu imparatorluğa tabi olmuştur.

Selçuk Türkleri Anadoluya hükümdarı oldukları sırada Karadeniz sahillerine gelmişler ve Samsun'un 2 ~ 3 Km. doğusuna yeni bir şehir kurmuşlardır. Eski kurulan şehire " Gâvur Samsun" yanısına de " Müslüman Samsun " denilmiştir. Bu günkü Samsun, Selçukluların kurduğu "Müslüman Samsun" dur.

1398 senesinde Yıldırım Beyazıt, Anadolu Beyliklerini bir bayrak altında toplamak maksadıyla Karadeniz sahillerindeki beylikler üzerine yürümüş ve Kubadoğlu Cüneyt Bey'in idaresinde bulunan Müslüman Samsun'u almıştır. Bunun üzerine diğer beyliklerde kendiliklerinden Osmanlı Hükümiyetini kabul etmişlerdir. Çelebi Sultan Mehmet, Anadolunun Karadeniz sahillerinde, Kızılırmak ve Yeşilırmak nehirleri arasındaki bölgeden ibaret olan Çanik havalisini tamamıyla ısgale karar vermiş ve bu vazifeye II.çi Sultan Murat'ın Lalaşı Biçeroğlu Hamza Bey'i memur etmiştir. Hamza Bey önce Cenevizlilerin elinde bulunan Gâvur Samsun'u almak istemiş isede buradaki Koloni halkı şehrî yakıp yıktıktan sonra kayıtlardır.

Bunun üzerine Çelebi Sultan Mehmet Müslüman Samsun'u İsfendiyareğlundan muharebesiz teslim almıştır.

Samsun uzun yıllar Trabzon Vilâyetine bağlı Canik sancağıının merkezi olarak kalmış, daha sonra Cumhuriyet Devrinde vilâyet haline getirilmiştir.

İlk Treni Cumhuriyet devrinde gören Samsun, 29. Aralık 1932 de Akdeniz'in bir limanı olan Mersin'e bağlanmıştır. Son yıllarda inşa edilen Modern Liman ve sayısız güzel tesisler şehri çok zenginleştirmiştir bulunmaktadır.

Samsun, Millî Mücadeleye başlama kararını veren Atatürk'ün İstanbul'dan Anadoluya geçmek üzere 19. Mayıs - 1919 tarihinde karaya ayak bastığı ilk iskele olması bakımından tarihi bir önem taşımaktadır.

TOPOGRAFİK DURUM :

Samsun il arazisi, kıyıdaki ovalarla, iç kısımdaki dağlardan müteşekkildir. Kıyı ovaları, Kızılırmak ve Yeşilırmak nehirlerinin meydana getirdiği Deltalardır. Kıyı şeridi gerisinde birdenbire yükselen dağ sıralarının deniz üzerine inen etekleri, sahil şekillerine de boydan boyan sade bir görünüş vermiştir.

Samsun, Kuzey Anadolu sıra dağlarının doğudan batıya uzanan istikametinde meydana gelmiş alçak grupları ihtiva etmekle beraber, Canik dağları 1500 metre, daha güneyde Akdağ 2000 metre yükseltide bulunmaktadır.

Canik dağları IV.ü zamanın en yakın devirlerinde de deformasyonlara uğramış ve bu deformasyonlar kıyı üzerinde dikkate değer izler bırakmıştır.

Bağlıca yükseltileri 1730 metre rakımlı Bögörtlen dağıdır. Bu silsile, Samsun'un güney doğusunda genellikle güney kuzey istikametinde Karadeniz'e doğru uzanan dar ve derin vadilerle Sarp, çıplak veya kısmen ormanlarla kaplı bulunmaktadır.

Yeşilırmak ve Kızılırmak nehirleri ile Murat çayı ilin akarsularını teşkil ederler. Bu akarsular sahile taşıdıkları aliviyonlarla ilin en münbit ovaları olan Çarşamba ve Bafra ovalarını meydana getirmiştirlerdir.

İKLİM :

Karadeniz iklim özelliğini taşıyan Samsun'un sahil kesimlerinde yazlar ve kışlar mutedil, iç ve dağlık kesimlerde yazlar serin, kışlar daha sert geçmektedir. Yağış diğer Karadeniz sahil şehirlerinden daha az düşmektedir. Neselâ : Ordu, Giresun illerinin senelik yağış ortalaması 1100 - 1300 mm. arasında olduğu halde, Samsun'un yıllık yağış ortalaması 719.4 mm. gibi bir azalma göstermektedir. En fazla yağış Sonbahar ve Kış aylarında görülür.

Mayıs ayından itibaren yağışlarda azalma olmaktadır. Yalnız Çarşamba ovasında yağışın karakteri biraz değişmekte, yağış fazlalaşmaktadır, 900 mm.ye kadar yükselmektedir.

İKLİM ELEMANLARI

A - BASINÇ DURUMU:

Samsun Meteoroloji İstasyonunda yapılan basınç rastalarına göre; Ortalama aktüel basınç 1010 mb.'dır. Basınçın aylar içindeki dağılışında pek az bir farklılık göze çarpmaktadır. Gerek avarızın ve gerekse civarın basınç üzerinde tesiri çoktur. Sonbahar ve Kışın Doğuanhadolou bölgesi ve Rusya Platosunun çok soğumasına mukabil Kafkas dağları, Kire dağları ve Çanık dağları soğuk dalgasının Samsun'a kadar sokulmasına mani olurlar. Bunun neticesinde de Doğuanhadolou, Güney Rusya ve Sibirya'da yerleşen kuvvetli Termik basınç teşir sahnesini Samsun'a kadar uzatamaz.

Yaz aylarında gezici depresyonların azalması neticesi, bölgelerde isınma olmaktadır ve basınçın düşmesine sebep olmaktadır.

26 senelik ortalama basınç değerlerine göre; yıllık ortalama Aktüel basınç 1010.2 mb.'dır. Basınçın en yüksek olduğu ay 1013.2 mb. ile Ekim, en düşük olduğu ay ise 1006.1 mb ile Temmuz ayıdır.

Tesbit edilen günlük en yüksek basınç 25.12.1963 tarihinde 1042.5 mb, en düşük basınç ise 28.3.1944 tarihinde 979.2 mb. kaydedilmiştir.

(Tablo 1- Grafik 1)

B - SICAKLIK DURUMU :

Samsun'da yapılan 37 senelik rastatlara göre :

- a) Ortalama sıcaklık 14.3°C
- b) En yüksek sıcaklık ve günü 39.0°C (15.8.1938)
- c) En düşük sıcaklık ve günü -9.8°C (9.2.1929)

Yukarıdaki değerlerden anlaşıldığı gibi, Samsun tam bir Karadeniz iklim hibesiyeti taşımaktadır. Mayıs ayında başlayan sıcaklar azami hadlerini Temmuz ve Ağustos aylarında bulurlar. En soğuk aylar ise Ocak, Şubat aylarıdır. Sıcaklık üzerine teşir eden amillерden biri topografik durumdur.

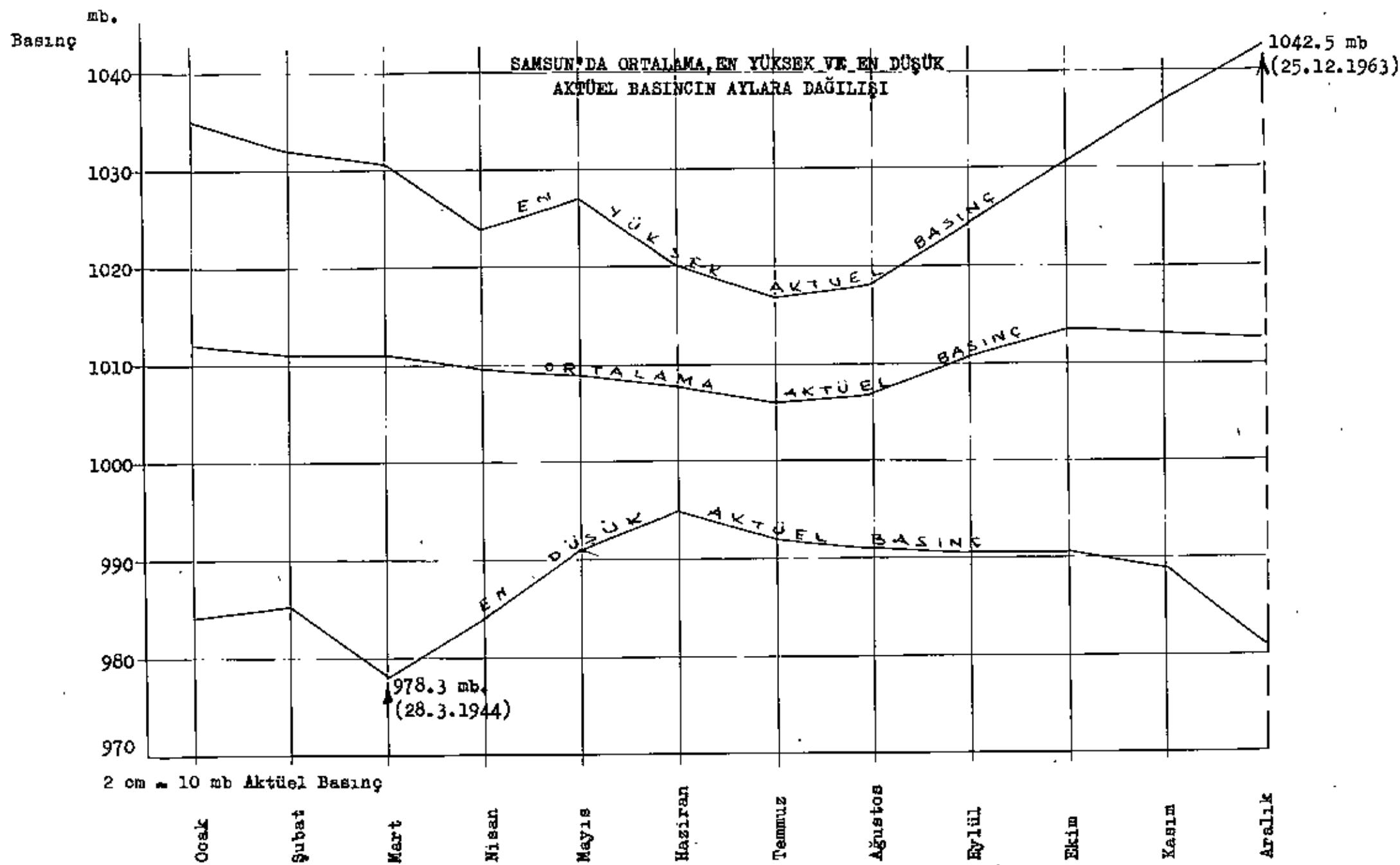
Karadeniz dağları, Kışın doğuanadolou ve Sibirya'dan gelen soğuk dalgalarının Samsun'a girmesine mani olurlar. Bu mevsimde denisin ılıtıcı tesiri şehirde hâkim durumdadır. En soğuk ay olan Şubat ortalaması 6.7°C , en sıcak ay olan Ağustos ortalaması da 23.3°C dir.

Düşük sıcaklığın (0°) sıfırın altına düştüğü donlu günler sayısı 13 dır. En fazla don hadisi Şubat ayında meydana gelmiştir.

Günlük sıcaklığın 30°C den yukarı çıktığı (Tropik günler) günler sayısı, senede ortalama olarak 5 gündür. Tropik günler en fazla Ağustos ayında tesbit edilmiştir.

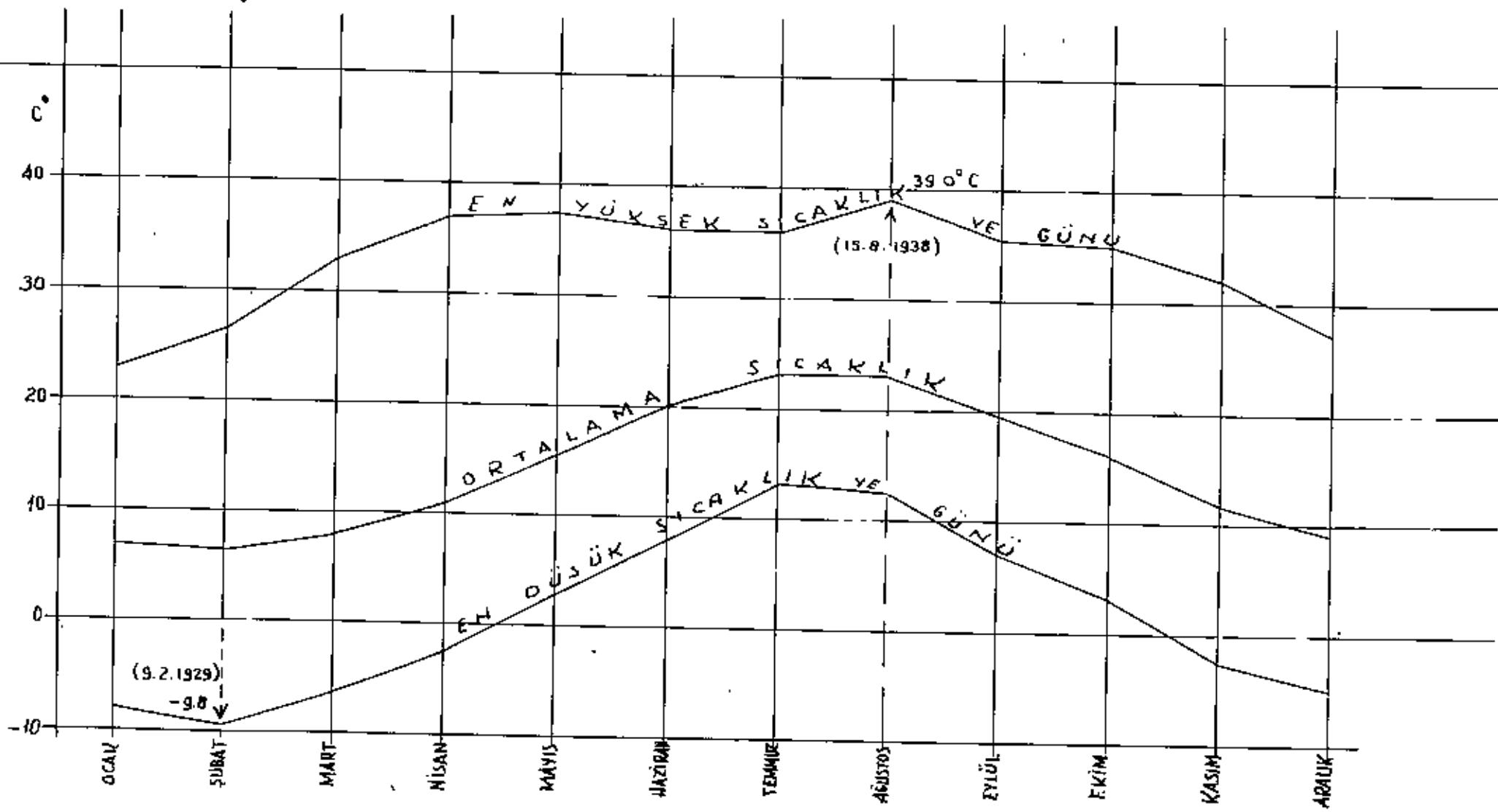
Günlük Yüksek Sıcaklığın 25°C veya daha yukarı çıktığı yaz günleri 80 gündür. Yaz günleri Mart ayında başlamakta Kasım sonlarına kadar sürmektedir. Bazı seneler Aralık ve Şubat aylarında da yaz günleri kaydedilir. Bu da Samsun ikliminin ne derece mütedil olduğunu gösteren bir delildir.

Rasat Yılı	Aktüel Basınç (mb)													Yıllık
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
26	1011.9	1011.0	1011.2	1009.9	1009.0	1007.7	1006.1	1007.1	1010.7	1013.2	1013.0	1012.9	1010.2	
En Yüksek Aktüel Basınç ve Günü														
26	1035.0	1032.0	1030.6	1024.4	1027.1	1020.2	1016.9	1017.4	1024.7	1030.7	1036.8	1042.5	1042.5	25/12/1963
En Düşük Aktüel Basınç ve Günü														
26	984.1	985.4	978.3	984.1	991.4	994.7	991.5	991.3	990.5	990.7	989.0	981.1	978.3	28/3/1944
Table : II														
37	6.8	6.7	7.6	10.8	15.5	20.0	23.0	23.3	19.8	16.2	12.8	9.4	14.3	
Ortalama Yüksek Sıcaklık °C														
37	10.4	10.6	11.8	15.2	19.1	23.3	26.3	26.9	23.7	20.5	17.0	13.2	18.2	
Ortalama Düşük Sıcaklık														
37	3.8	3.5	4.2	7.5	11.9	15.8	18.7	19.2	16.1	12.7	9.6	6.4	10.8	
En Yüksek Sıcaklık ve Günü														
37	23.4	26.5	33.4	37.0	37.4	36.2	36.1	39.0	35.5	35.4	32.4	26.9	39.0	15/8/1938
En Düşük Sıcaklık ve Günü														
37	-8.1	-9.8	-6.4	-2.4	2.8	7.8	13.4	12.4	6.8	3.3	-2.8	-5.0	9/2/1929	
														-9.8

Grafik : 1

SAMSUN'DA SICAKLIK DURUMU

Grafik 2.

1 cm. $\approx$ 5°C Sicaklik

Rasat Yılı	Yaz Günleri												Yıllık
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
37	.	0.1	1.0	2.2	2.5	7.2	23.9	27.2	10.1	3.8	2.2	0.1	80.4
Tropik Günler													
37	.	.	0.2	0.5	0.6	0.4	0.7	1.3	0.5	0.8	0.2	.	5.1
Pek Sıcak Günler													
37	.	.	0.0	.	0.1	0.6	8.4	11.6	1.9	0.1	0.0	.	22.8
Kış Günleri													
37	0.4	0.4	0.0	.	.	.	.	.	.	.	0.0	0.0	0.8
Donlu Günler													
37	4.1	4.3	2.6	0.1	.	.	.	.	.	.	0.3	1.7	13.2
Tablo : III Ortalama Deniz Suyu Sıcaklığı (°C)													
24	8.4	7.8	8.1	10.9	15.4	20.6	24.1	25.0	22.2	18.6	15.1	11.0	15.6
En Yüksek Deniz Suyu Sıcaklığı													
26	12.6	11.3	14.0	16.5	21.2	24.9	27.0	29.8	26.6	23.4	19.9	17.0	29.8
Tablo : IV Ortalama Nisbi Nem %													
37	68	70	74	76	78	74	72	72	73	73	70	66	72
En Düşük Nisbi Nem %													
37	17	10	13	11	24	21	29	22	23	9	5	15	1
Tablo : V Ortalama Bulutluluk (0 - 10)													
37	7.1	7.6	7.3	7.0	6.3	4.4	4.0	4.0	4.9	5.6	6.1	6.9	5.9

Düyük sıcaklığı 20°C veya daha yukarı çıktığı pek sıcak günler sayısı 23 dır. Pek sıcak günler Temmuz - Ağustos aylarında azami haddini bulmaktadır. Samsun'da Düşük sıcaklık derecesinin -9.8 dan aşağı düşmediği görülmektedir.

Tesbit edilen günlük en yüksek sıcaklık 15.8.1938 tarihinde 39.0°C , En düşük sıcaklık ise 9.2.1929 da -9.8°C olarak kaydedilmiştir.

(Tablo - 2 - Grafik 2.3)

C - DENİZ SUYU SICAKLIĞI

Samsun'da 24 yıllık rasatlara göre; ortalama deniz suyu sıcaklığı 15.6°C dir. Bu değer hava sıcaklığından 1.3°C . fazla olmaktadır. Deniz ve hava sıcaklıklarını birlikte müthalâ edilecek olursa, yalnız Nisan ve Mayıs hava sıcaklık ortalaması, deniz ortalamasından et farkla yüksek, diğer aylarda ise deniz ortalamaları daha yüksektir.

Deniz suyunun hava sıcaklığına nisbeten daha sıcağı olması, bol yağışların düşmesine sebep olan amillerden birisiidir. Dikkat edecek olursak, Samsun'da yağışların az olduğu aylar, hava sıcaklığının, deniz sıcaklığından fazla olduğu aylara isabet etmektedir.

(Tablo - 3 - Grafik 4)

D - NİSBI NEM % :

Karadeniz Bölgesi diğer bölgelere nazaran nem bakımından zengindir. Sıcaklığın mutedil oluşu, denizlerden karalara doğru gelen hava kitlelerinin getirdikleri bol rutubet, ayrıca bitki örtüsünün fazlalığı Samsun ve havalisinin nemli geçmesine sebep olmaktadır.

Samsun'da Yıllık Ortalama Nisbi Nem % 72 dir. Nemin sene içinde en yüksek olduğu ay Mayıs, en düşük olduğu ay Aralıktır. 37 Rasat yılı içerisinde tesbit edilen en düşük nisbi nem Nisan ayında % 1 kaydedilmiştir.

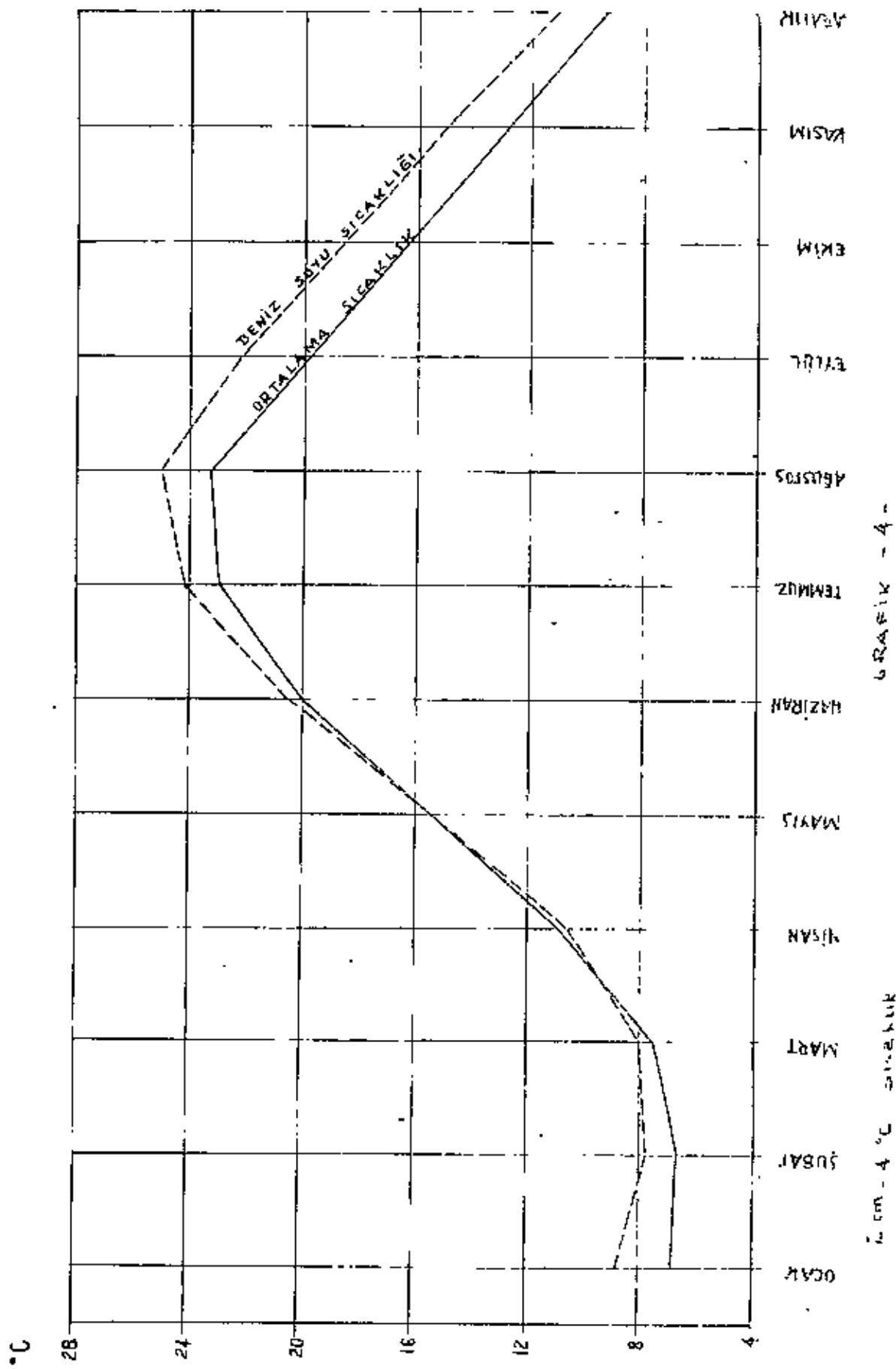
(Tablo 4 - Grafik 5)

E BULUTLULUK (0 - 10)

Denizden gelen ve bol rutubet ihtiva eden hava kitleleri gökyüzünün yaz aylarında bile bulutlu geçmesine sebebiyet verirler. Samsun'da ortalama bulutluluk onda 5.9 dur. Sene içinde bulutluluğun en fazla olduğu ay onda 7.6 ile Şubat, en az ise onda 4 ile Temmuz - Ağustos aylarıdır.

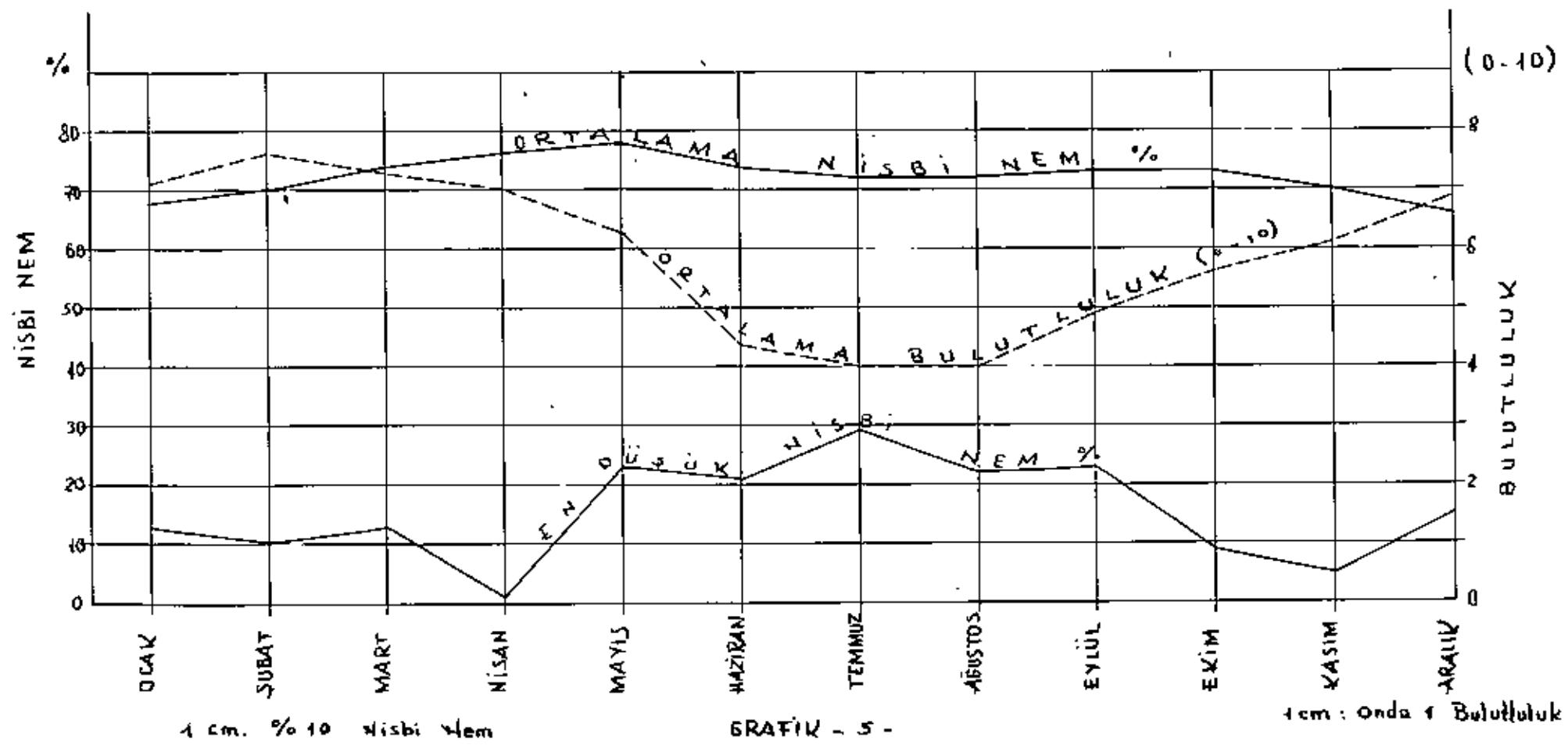
(Tablo - 5 - Grafik 5)

SAMSUN'DA ORTALAMA HAVA ve DENİZ SUYU SICAKLIĞI (°C)

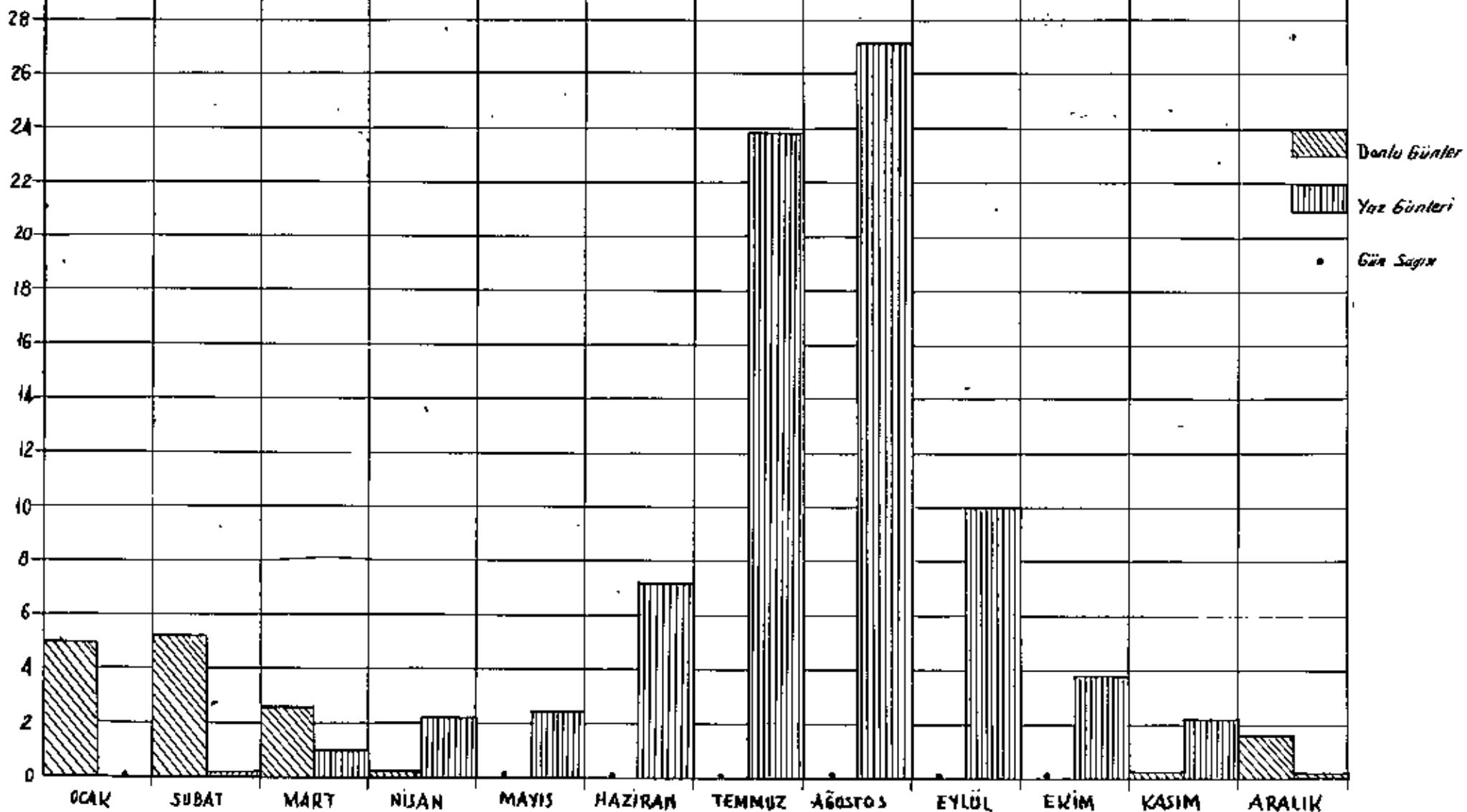
SAMSUN'DA ORTALAMA BULUTLULUK

ORTALAMA NİSBI NEM VE EN DÜŞÜK NİSBI NEM %

Gün
Sayısı

SAMSUN'DA DONLU GÜNLER VE YAZ GÜNLERİ SAYISI

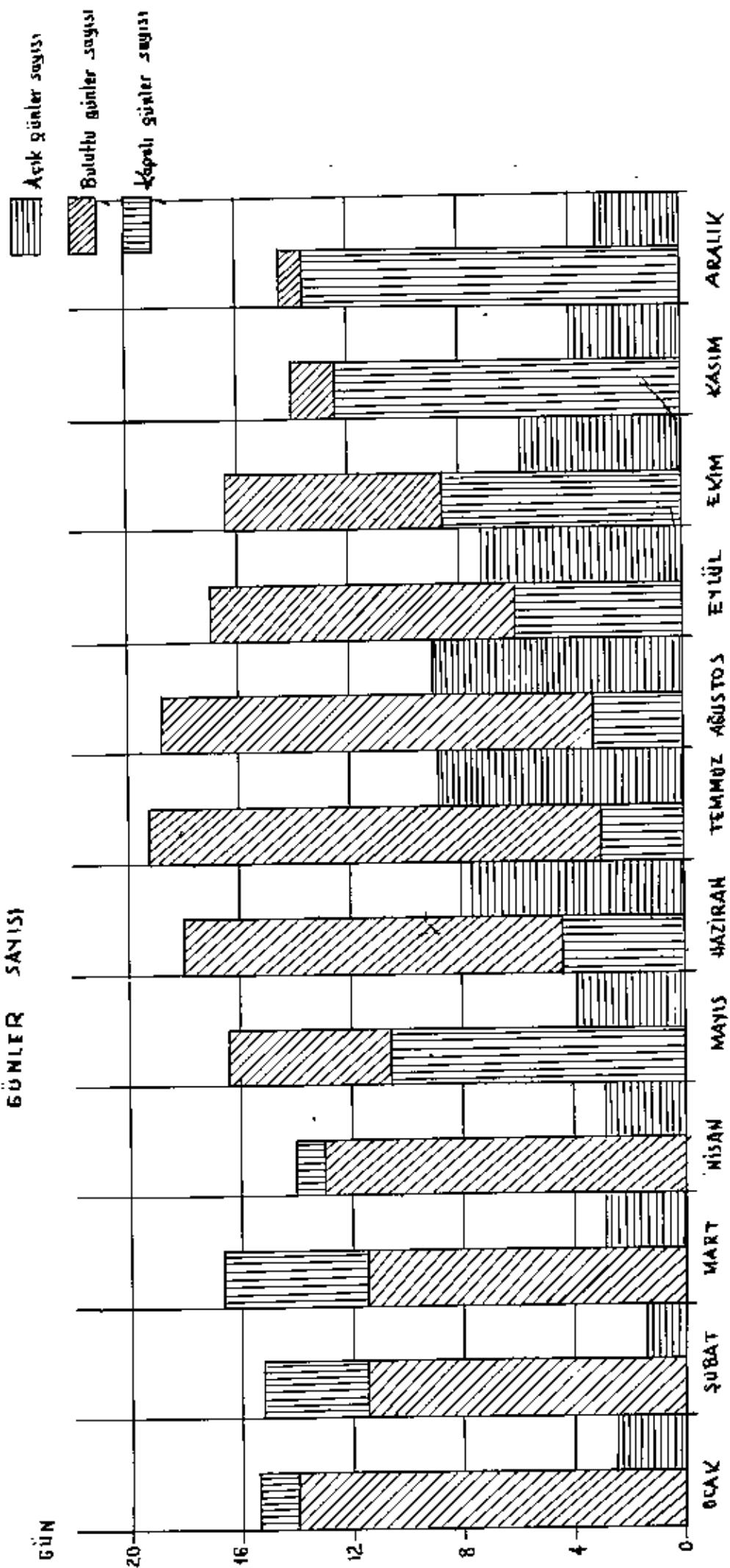

1 cm = 2 gün segisi

Grafik - 3-

Biret Takvim	Açık Günler Sayısı												Takvim
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
37	2.2	3.5	2.9	3.5	3.9	7.7	5.8	8.9	7.1	5.8	3.8	2.9	58.6
Table : VII												Bulutlu Günler Sayısı	
37	33.0	31.5	31.5	33.0	16.4	18.0	19.3	18.8	16.9	16.5	13.9	14.4	183.2
Kapalı Günler Sayısı													
Table : VIII													
37	15.5	15.3	16.7	14.1	10.6	4.3	2.9	3.3	6.1	8.7	12.4	13.7	123.5

SAMSUN'DA METEOROLOJİK GÜNLER SAYISI

GRAFİK : 5.

$2 \text{ cm} = 4 \text{ Meteorolojik gün sayısı}$

P - METEOROLOJİK GÜNLER

Table 6 da gösterildiği gibi Açık, Kapalı ve Bulutlu günler sayıları Meteorolojik günler içerisinde zikredilmektedir.

1 - AÇIK GÜNLER :

Günlük ortalama bulutluluğun 2 den az olduğu günler sayısıdır. 37 rasat yılı içinde ortalama açık günler sayısı 59 dur. Açık günlerin en fazla olduğu ay 9 gün ile Temmuz - Ağustos, en az ise 1 gün ile Şubat ayıdır.

2 - BULUTLU GÜNLER :

Günlük ortalama bulutluluğu 2 - 8 arasında olan günlerin ortalama sayısıdır. Senenin ortalama olarak 183 günü bulutlu geçmektedir. Bulutlu günlerin en çok olduğu ay 19 gün ile Temmuz - Ağustos, en az ise 11 gün ile Şubat - Mart aylarıdır.

3 - KAPALI GÜNLER :

Bulutluluk ortalamasının 8 den fazla olduğu günler sayısıdır. Samsun'da senenin ortalama 124 günü gökyüzü kapalı geçmektedir. Kapalılığın en fazla olduğu ay 17 gün ile Mart, en az olduğu ay ise 3 gün ile Temmuz'dur.

(Table - 6 - Grafik 6)

G - YAĞIŞ DURUMU :

Samsun, her mevsimde yağışlı Karadeniz yağış rejiminden biraz olgun ayrılmaktadır. Her mevsim yağışlı olduğu halde, yağışlardaki barış asalma sebebi; Sinop'tan Samsun'a kadar uzanan kıyı şeridinin Kuzey - Batı, günde olduğu doğrultumunda olmasından dolayıyla nemli deniz rüzgârlarının, nisbeten gölg inde kalması yani yağış getiren depresyonik hava hareketlerine az çok paralel düşmesiyle izah edilebilir.

Samsun'da 37 rasat yılı içinde tembit edilen yıllık yağış miktarı 719.4 mm.dir. Yağış miktarının en çok olduğu ay 83.6 mm. ile Kasım en az ise 29.5 mm. ile Ağustos ayıdır.

BÖLGEDE YILLIK YAĞIŞIN MEVSİMLER BÖLÜNÜŞÜ ŞÖYLEDIR :

<u>İstasyonlar</u>	<u>Yağış Miktarı</u>	<u>İlkbahar</u>	<u>Yaz</u>	<u>Sonbahar</u>	<u>Kış</u>
Samsun	mm. olarak	171.4	104.8	210.7	232.5
	% "	24	15	29	32
Bayraklı	mm. Olarak	154.0	87.0	195.0	249.9
	% "	22	13	28	37
Gümüşbağ	mm. Olarak	199.4	152.5	290.6	285.3
	% "	21	16	32	31
Ferme	mm. Olarak	198.0	104.1	307.7	297.1
	% "	20	19	31	30
Kavaklı	mm. Olarak	193.0	104.9	135.9	158.6
	% "	32	18	23	27
Lâdik	mm. Olarak	238.8	146.1	164.1	223.3
	% "	31	19	21	29
Vezirköprü	mm. Olarak	170.8	82.7	100.9	136.9
	% "	35	17	20	26
Havza	mm. Olarak	160.3	88.0	114.6	153.9
	% "	30	16	22	29
Alaçam	mm. Olarak	82.2	27.2	98.3	149.3
	% "	23	8	27	42

Takarızda verilen yağış miktarları ve yüzde değerlerden anlaşıldığı gibi, Samsun ve çevresinde Sonbahar ve Kış yağışları hâkimdir. Kavaklı, Lâdik, Vezirköprü ve Havza'da İlkbahar yağışları çok planda hâkim durumdadır.

Yaz aylarının diğer aylara nazaran az yağış vermesine sebep; Kara ve deniz sıcaklıklarının ortalamalarının farklı olmasındanandır. Mayıs ayında hava sıcaklığı deniz sıcaklığı ortalamasından biraz daha yüksek kiyimet verdiginden denizden sahile doğru gelen hava hareketleri, kara üzerinde yoğunlaşma şartlarını bulamazlar. Zaten avarızda yağış şartlarına müsait değildir. Bu yüzden yağışın az düşmesine sebebiyet vermiş olurlar.

Eylül dan itibaren yağışın birden çoğaldığını ve Kasım ayında asası haddini bulduğunu görmekteyiz. Bunada sebep; deniz üstünden sahile doğru yağış getiren rüzgârların denizin ılık ve nemli havasını kara üzerine sürerek burada müsait şartları bulması ve yoğunlaşmasınıdır.

Samsun Çevresinde Yağış Durumu Şöyledir :

BAFRA :

19 yıllık rasatlara göre, ortalama yağış miktarı 686.2 mm.dir. Aylar içindeki en fazla yağış, 94.0 mm. ile Aralık, en az ise 27.7 mm. ile Temmuz aylarında görülmektedir.

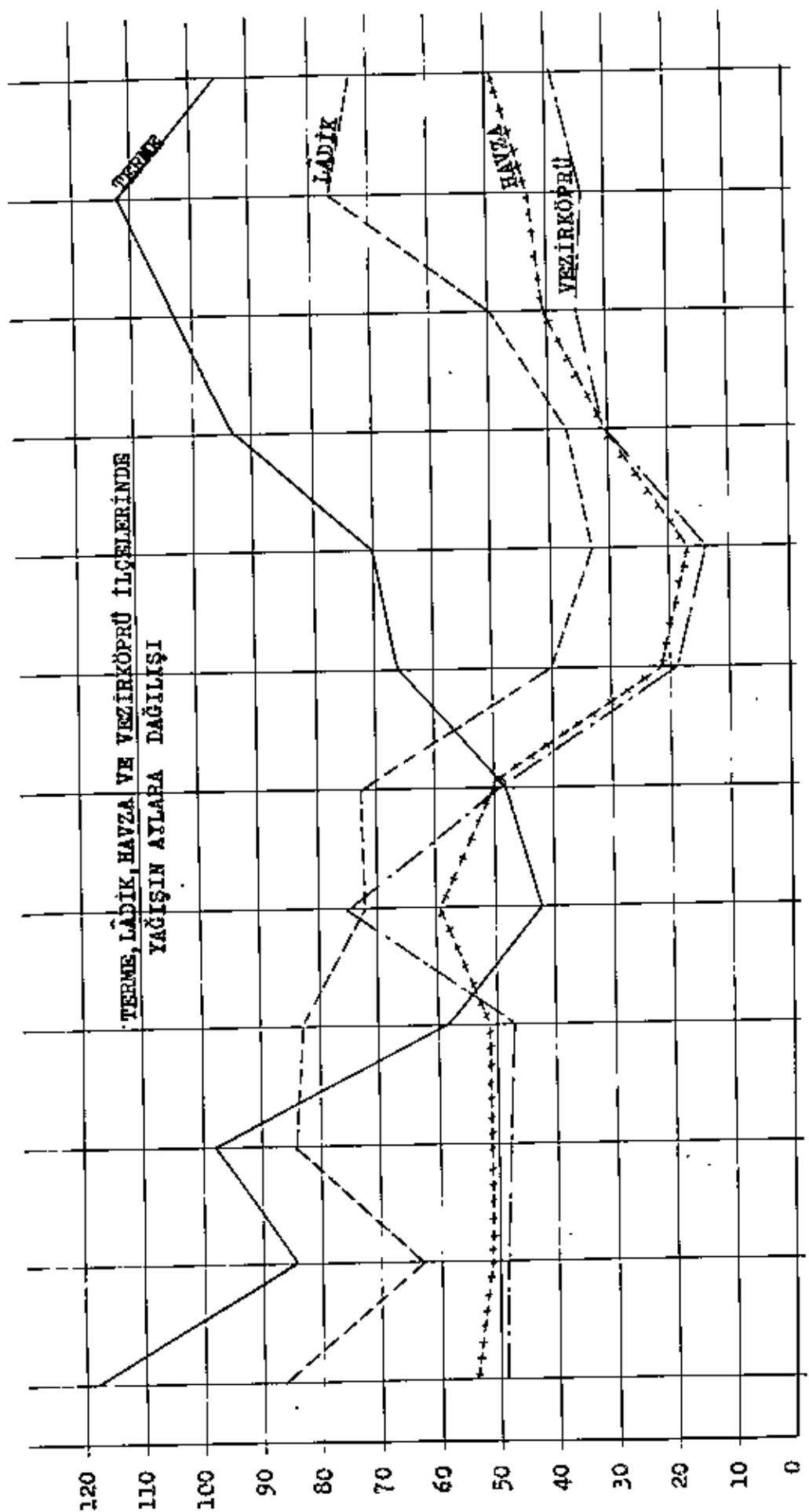
1 cm = 10 mm Yağış Miktarı

- 16 -

Grafik : 7

Şubat
Mart
Nisan
Mayıs
Haziran
Temmuz
Ağustos
Eylül
Ekim
Kasım
Aralık

Uzun seneler içerisinde tesbit edilen günlük en çok yağış 72.1 mm. ile 19.8.1953 tarihindedir.

Bafra'da ortalama olarak 109 gün yağışlı geçmektedir. En çok yağışlı günlere Kış ve İlkbahar aylarında raslanılmaktadır.

CARSAMBA

Ortalama yağış miktarı 927.6 mm. dir. Yağışın bir artış kaydettiği bu ilçede yağışın fazlalaşmasına sebebi denizden gelen nemli rüzgârlara açık bulunmasıdır. Yağışın en fazla düşüğü ay 109.2 mm. ile Kasım, en az ise 45.0 mm. ile Haziranıdır. Yağış en fazla Kış ve Sonbahar aylarında görülmektedir.

Ortalama yağışlı günler sayısı 113 gündür. Yağışlı günlerin en fazla olduğu ay 12 gün ile Ocak, Şubat, en az olduğu ay ise 5 gün ile Temmuzdur. Günlük en çok yağış miktarı 29.8.1960 tarihinde 203.0 mm. olarak kaydedilmiştir.

TERME

Ortalama yağış miktarı 987.0 mm. dir. Çarşamba - Terme kuyu kışının arkasındaki avarız, kıyıdan biraz geride dikleşmeye başlamıştır. Ayrıca sahilin doğrultusuda hava akınlarına karşı daha müsait şartlar bulmuştur.

Samsun, Kavak, Lâdik, Vezirköprü, Havza ve Alaçam daki az yağışlar, Bafra, Çarşamba ve Terme'de kaybolmuş (Bilhassa Terme'de) ve yıllık yağış ortalaması 950 mm. civarına yükselmiştir. Yağışın mevsimlere bölünüğünde, Karadeniz yağış rejiminin sonbahar hâkim vasfi % 31 - 32, ile belirmekle beraber kış yağışlarının biraz düşmesi % 30, yaz yağışlarının biraz fazlalaşması % 16 - 19, bu kısımlarda kuraklığın pek kalmadığından da örtütüktedir. Ortalama yağışlı günler sayısı 134'dür. Yağışlı günlerin en fazla olduğu ay 15 gün ile Mart, en az ise 7 gün ile Temmuzdur. Günlük en çok yağış miktarı 14-8-1937 tarihinde 96.7 mm. olarak kaydedilmiştir.

KAVAK

İç kesimlere gidildikçe yağışta bir azalma göze çarpmaktadır. Ortalama yağış miktarı 592.4 mm. dir. Ortalama yağışın en fazla düşüğü ay 67.5 mm. ile Mayıs, en az ise 20.3 mm. ile Ağustos aylarıdır. Azami değerin Mayıs ayına raslamış olması, İlkbahara düşen yağış toplamının diğer mevsimlere nazaran yükselmış olduğunu gösterir.

Ortalama yağışlı günler sayısı 84'dür. Yağışlı günlerin en fazla olduğu ay 11 ile Mart en az ise 3 gün ile Ağustosadır. Günlük en çok yağış miktarı 23-7-1939 tarihinde 66.6 mm. tesbit edilmiştir.

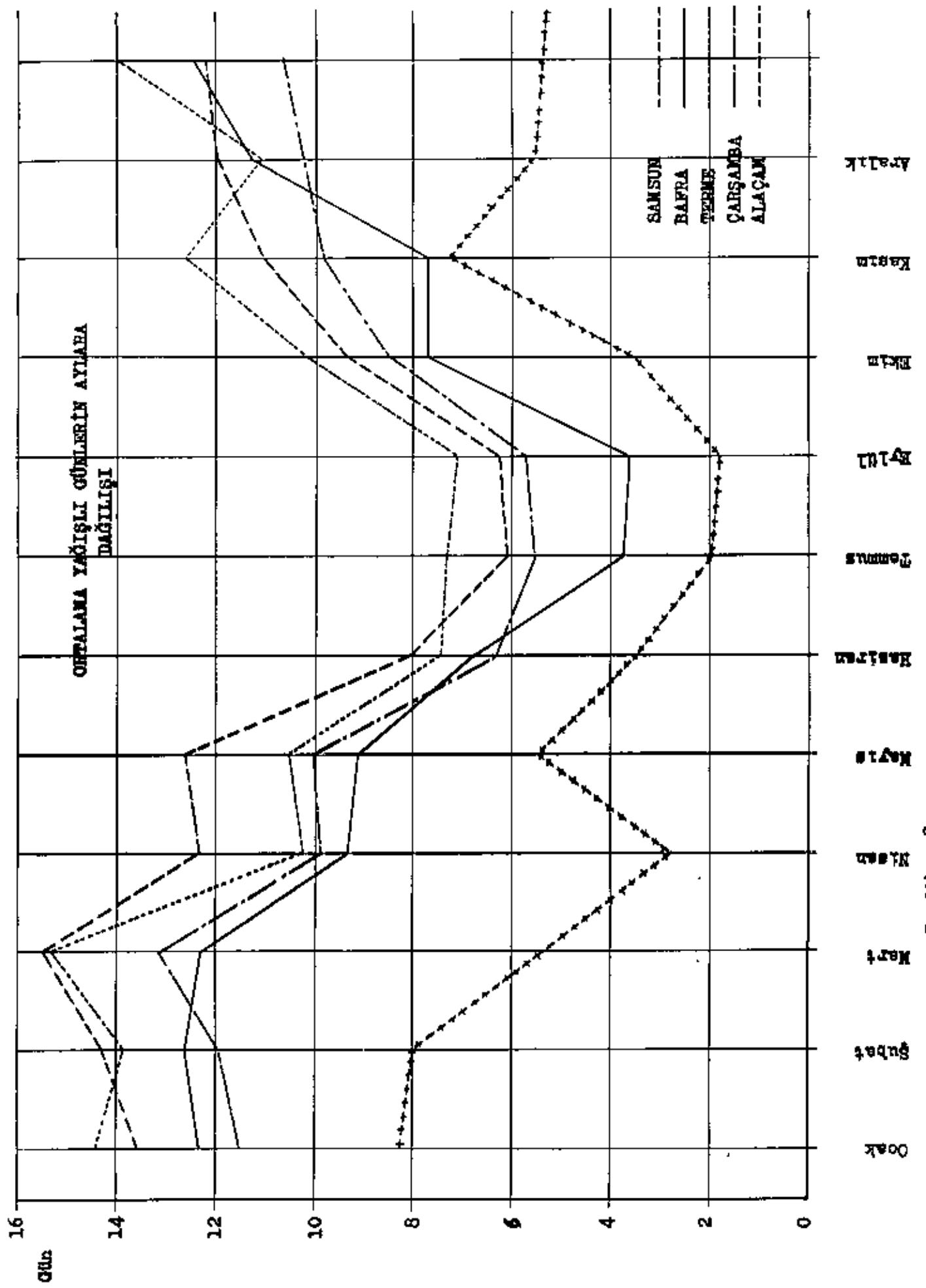
LÂDİK

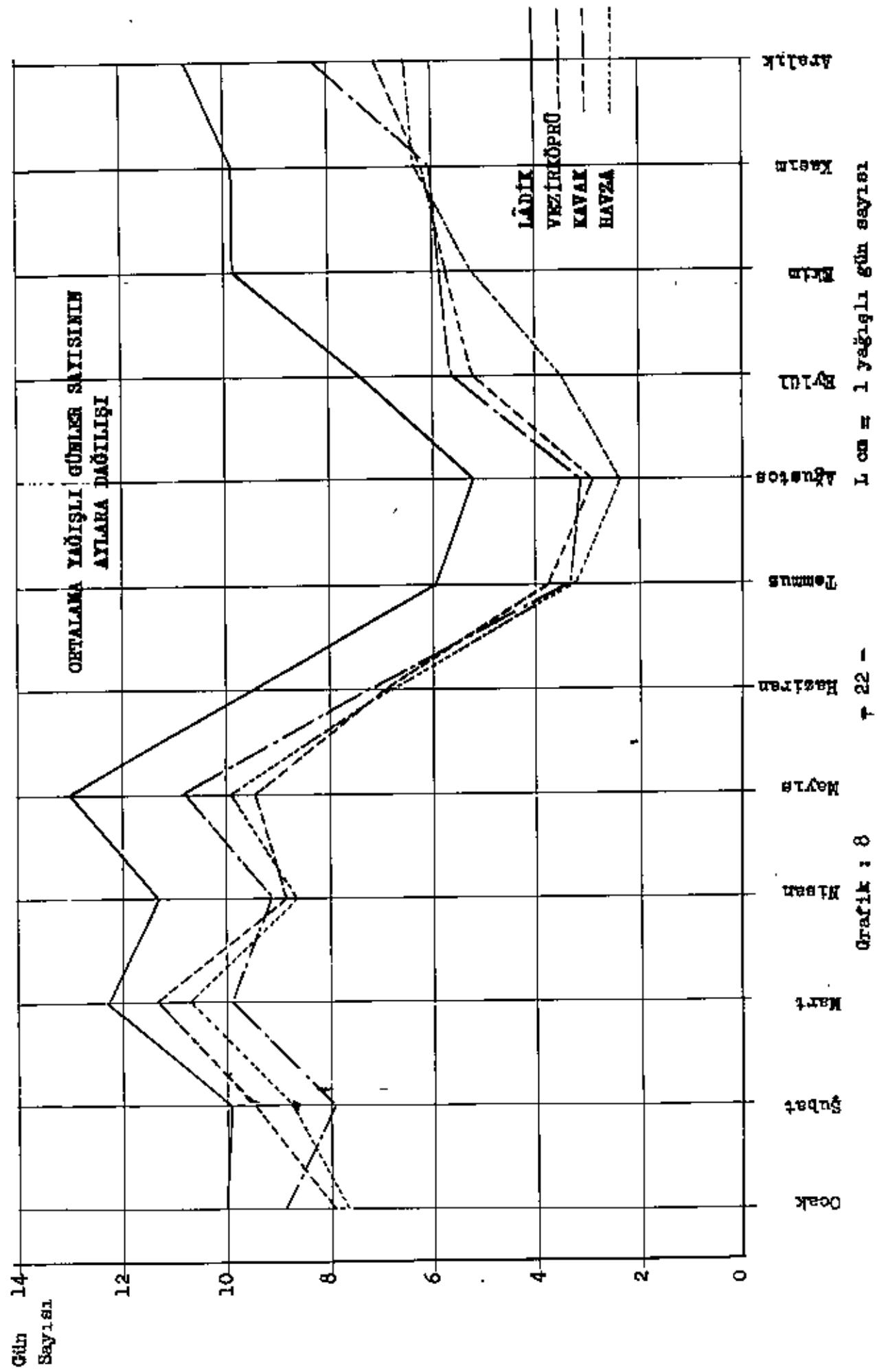
Ortalama yağış miktarı 773.4 mm. dir. Ekim'de yükselmeğa başlayan yağış miktarı azami değerini Ocak, Mart ve Mayıs aylarında bulur. En az yağış Ağustos ayında düşmüştür.

Ortalama yağışlı günler sayısı 115 dir. Yağışın en fazla olduğu ay 13 gün ile Mayıs, en az ise 4 gün ile Temmuzdur. Günlük en çok yağış 28-7-1946 tarihinde 120.5 mm. olarak kaydedilmiştir.

İstasyonlar	Rasat Yılı	Yağışlı Günler Sayısı												Yıllık
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Samsun	37	13.6	14.3	15.5	12.3	12.6	8.1	6.1	6.2	9.3	11.0	11.9	12.2	133.2
Bafra	19	12.3	12.6	12.3	9.3	9.1	6.8	3.7	3.6	7.7	7.7	11.3	12.3	108.8
Çarşamba	31	11.5	11.9	13.1	9.8	10.0	6.3	5.5	5.7	8.5	9.8	10.2	10.6	113.1
Terme	14	14.4	13.9	15.4	10.2	10.5	7.4	7.2	7.1	10.1	12.6	11.1	14.0	134.1
Kavaklı	29	7.9	9.4	11.3	8.8	9.4	6.9	3.7	2.9	5.2	5.7	6.2	7.1	84.5
Ladik	20	10.0	9.9	12.3	11.3	15.0	9.5	5.9	5.2	7.4	9.8	9.8	10.7	114.8
Vezirköprü	9	8.9	7.9	9.9	9.1	10.8	7.2	3.3	3.1	5.6	5.8	6.0	8.3	85.8
Havza	26	7.6	8.7	10.7	8.6	9.9	6.8	3.3	2.4	3.5	5.2	6.2	6.5	79.3
Alaçam	4	8.3	8.0	5.5	2.8	5.5	3.5	2.0	1.8	3.5	7.3	5.5	5.3	58.8

Grafik : 8

T - 22 -

VEZIRKÖPRÜ :

Ortalama yağış miktarı 491.3 mm. dir. Yağışın en fazla olduğu ay 74.7 mm. ile Mayıs, en az ise 14.1 mm. ile Ağustostur. Ortalama yağışlı günler sayısı 86 dir. Yağışlı günlerin en fazla olduğu ay 11 gün ile Mayıs, en az ise 3 gün ile Temmuz - Ağustos aylarıdır.

Günlük en çok yağış 6-5-1957 tarihinde 534.3 mm. olarak kaydedilmiştir.

HAVZA :

Yağış durumunda Vezirköprü ve Alapam'a nazaran çok az bir farklılık gözlelmektedir. Havza da diğer ilçelere nazaran yağış miktarındaki bu fazlalık denize daha yakın olması ve bol rutubet ihtiva eden hava kitlelerinin Samsun'a yağış bıraktıktan sonra, içerenlere doğru girmesindendir.

Ortalama yağış miktarı 531.3 mm. dir. Ortalama yağışın en fazla düşüğü ay 59.3 mm. ile Mayıs, en az ise 18.2 mm. ile Ağustosadır. Ortalama yağışlı günler sayısı 79 dur. Yağışlı günlerin en fazla olduğu ay 11 gün ile Mart, en az ise 2 gün ile Ağustos aylarıdır. Günlük en çok yağış miktarı 23-8-1939 tarihinde 172.6 mm. olarak kaydedilmiştir.

ALACAM :

Diğer ilçelere nazaran en az yağış alan yerdir. Yağışın azılılığı kendini bariz bir şekilde göstermektedir. Bunun sebebi, rutubetli hava kitlelerinin sahilere nemlerini bırakıp, Alacam, Vezirköprü gibi içte kalan ilçelere daha kuru bir şekilde girmeleridir.

Ortalama yağış miktarı 357.0 mm. dir. Yağışın en fazla olduğu ay 59.0 mm. ile Şubat, en az ise 4.1 mm. ile Ağustosadır. Ortalama yağışlı günler sayısı 59 dur. Yağışlı günlerin en fazla olduğu ay 8 ile Ocak, Şubat, en az ise 2 ile Temmuz, Ağustos aylarıdır.

Kaydedilen günlük en çok yağış 6.1.1950 tarihinde 44.6 mm. dir. Samsun'da tesbit edilen günlük en çok yağış miktarı 2.32.1944 tarihinde 94.4 mm. dir. Ortalama yağışlı günler sayısı 133 gün olup, en çok 16 gün ile Mart, en az 6 gün ile Temmuz - Ağustos ayları yağışlı geçmektedir.

(Tablo - 9 Grafik 7 - 8)

K - KAR YAĞISLARI :

Samsun'da kar yağışları Ocak ve Şubat aylarında olmakta ve bir yokin bırakmaktadır. Ortalama karlı günler sayısı 7, karla örtülü günler sayısı 9 dur.

İlk Kar Örtüsü Ortalama Tarihi : 13 Ocak

Son Kar Örtüsü Ortalama Tarihi : 26 Şubat

En Erken İlk Kar Örtüsü Tarihi : 14 Kasım. 1941

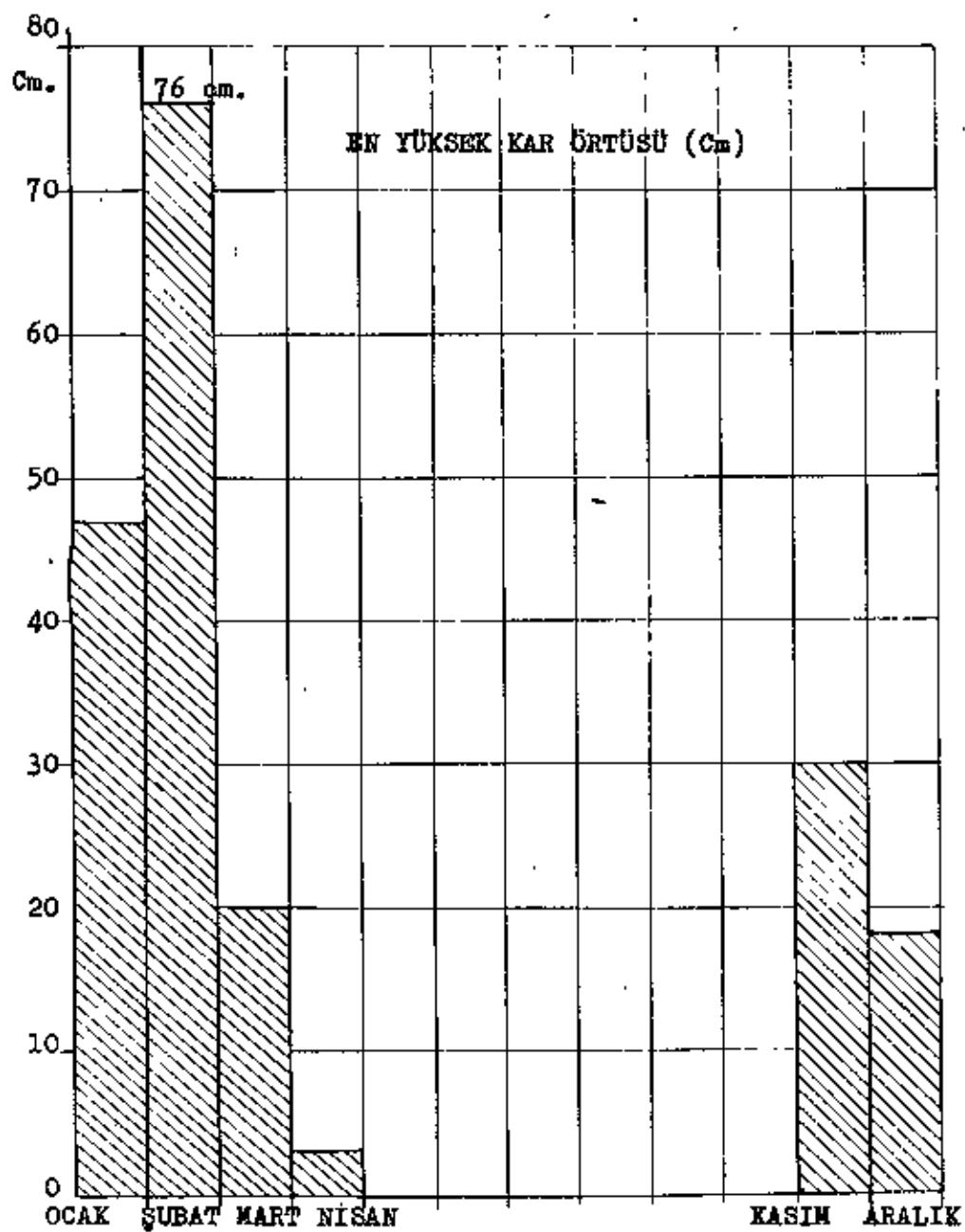
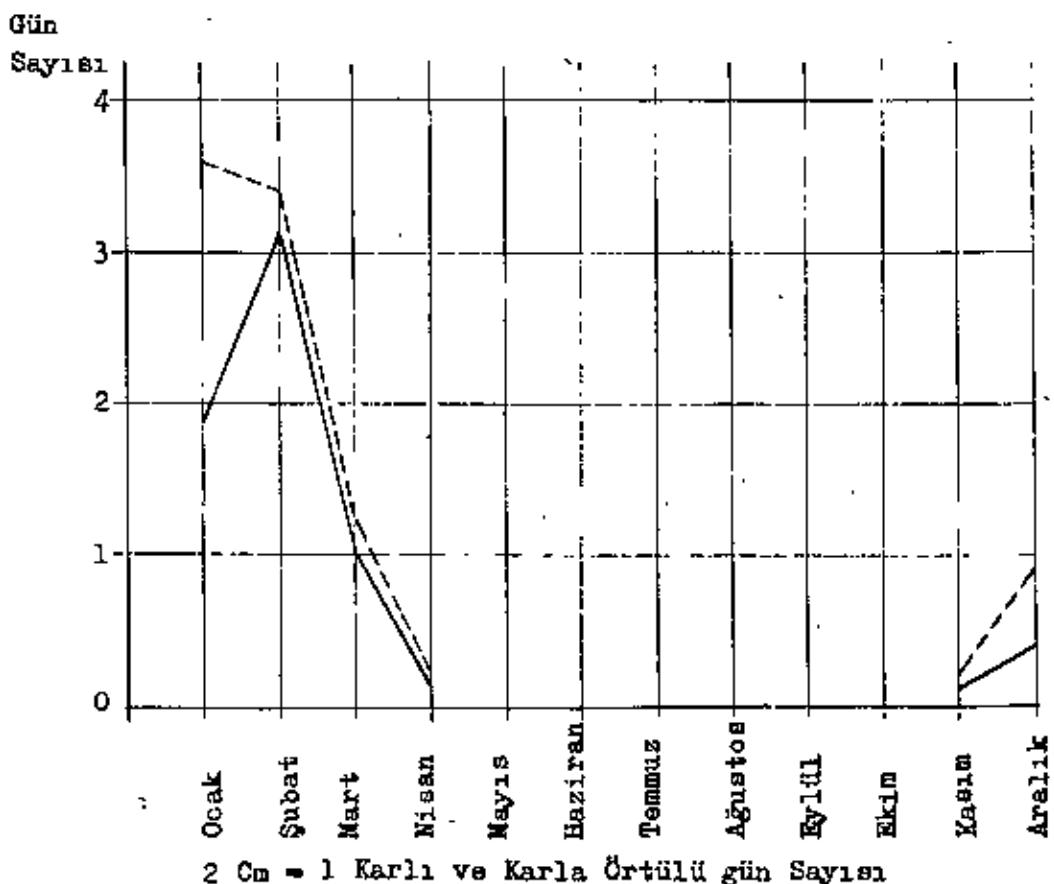
En Geç Son Kar Örtüsü Tarihi : 5 Nisan. 1965

Kar Örtüsü Tesbit Edilemiyen Yıl Sayısı : 2 (1935-36)(1954-55)

1-10 Cm. arasında karla örtülü günler sayısı ortalaması : 6 gün

SAMSUN'DA KARLI VE KARLA ÖRTÜLU
GÜNLER SAYISI

— Karlı Günler Sayısı
--- Karla Örtülü Günler Sayısı

Grafik : 9

1Cm = 5 cm Kar Örtüsü
Kalinklığı

11-25 Cm. Arasında Karla Örtülü Günler Sayısı Ortalaması : 3 Gün
26-50 Cm. " " " " " " " " : 1 Gün
Yüksek İrtifalı Kar Ortusunun Yerde En Çok Kaldığı Gün Sayısı ve Yılı: 51-100 Cm.
1959 - 1960 Yılı.
En Yüksek Kar Örtüsü 3 Şubat 1960 Tarihinde 76 Cm. olarak kaydedilmiştir.

(Tablo - 10 Grafik 9)

L - DOLULU GÜNLER :

Bölgede Dolu hadisesi pek sıklıkla arzetmemekle beraber, rasat kayıtlarından azda olsa dolunun düştüğüünü görmekteyiz. Yıllık ortalama dolulu günler sayısı 1 dir. Kasım ayında başlayan dolu, Temmuz ayına kadar çok az değerler bırakarak sona ermektedir.

(Tablo - 11 Grafik 10)

M - SİSLİ GÜNLER :

Samsun'da yılın her mevsiminde sis görmek mümkündür. Bilhassa Nisan ve Mayıs aylarında sis fransızı azami değerine ulaşır. En az sis dağılımı ise yaz aylarına rastlar. İlkbahar da sis durumunun kış aylarından fazla olusunun nedenini şöyle izah edebiliriz.

İlkbahar aylarında denizden devamlı olarak rutubetli hava çeken mahil kesimleri, bulutsuz ve nisbeten soğuk İlkbahar gecelerinden sonra sabahın erken saatlerinden itibaren radyasyon sisleri ile örtülür. İlkbaharda durum böyle iken kışın meydana gelen sisler daha değişik bir hüviyet arzetmektedir, söyleki;

Kışın Samsun'un deniz suyu sıcaklığı $9 - 10^{\circ}$ civarındadır. Kuzeyden Güneye bütün Karadeniz'i kat'eden hava kütelerinin sağın kısmındaki sisler yavaş yavaş ısınacağı ve nem kazanacağı düşünülebilir. Nisbeten sıcak ve oldukça nemli olan bu hava, kıyı kesimlerine rastlayınca, yer sathının oldukça sıcak olduğunu görecektir. Bu sebepten, sis teşekkülü daba az veya hiç olmuyacaktır.

Bölgede kışın teşekkül eden sisler Adveksiyon, ilkbahar'da teşekkül edenler ise Radyasyon sisleridir. Yıllık ortalama Sisli Günler Sayısı 10 gündür. En fazla Sis Nisan, Mayıs aylarında, en az ise Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında olmaktadır.

(Tablo - 12 Grafik 10)

N - ÇİĞLİ GÜNLER :

Sayılı günler içerisinde en fazla yekün tutan Çigli günler sayısıdır. Samsunda ortalama çigli gün sayısı 56 dir. Senenin her ayında çig hadisesine rastlanılmaktadır.

Tablo : X

Rasat Yılı	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
10	1.9	3.2	1.0	0.1	-	-	-	-	-	-	0.1	0.4	6.7

Karlı Günler Sayısı

Tablo : XI

37	3.6	3.4	1.2	0.1	-	-	-	-	-	-	0.2	0.9	9.4

En Yüksek Kar Örtüsü cm.

Tablo : XII

37	47	76	20	3	-	-	-	-	-	-	30	18	76

Dolulu Günler Sayısı

Tablo : XIII

37	0.1	0.1	0.1	0.3	0.2	0.2	0.1	-	-	-	0.1	0.0	1.1

Sisli Günler Sayısı (Rüyvet 1000 m. altında)

Tablo : XIV

37	0.7	0.8	2.1	2.6	2.5	0.2	0.0	0.0	-	-	0.2	0.4	0.5

Çığlı Günler Sayısı

37	1.9	1.3	4.4	7.0	7.2	5.2	3.1	3.6	5.2	8.7	6.2	2.2	55.9

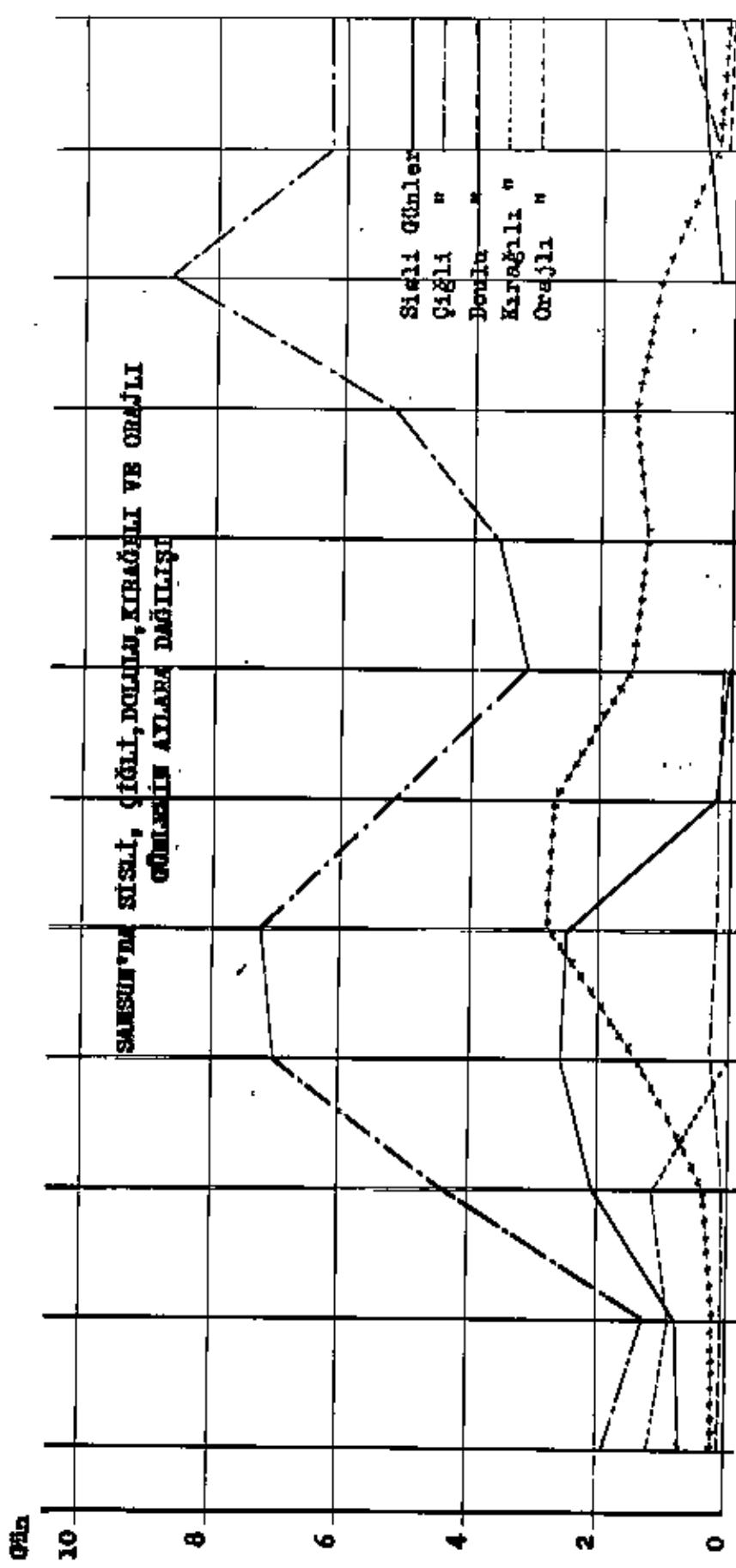
Kırağılı Günler Sayısı

2 Cm = 2 Gun

- 27 -

Gratik : 10

Arsluk
Kasnak
Hesim
Egitim
Ataturk
Tamer
Halil
Husnu
Hakim
Hidaye
Hilmi
Suleyman
Osman

En fazla çiğli geçen ay Ekim ve ikinci derecede Mayıs'tır. En az ise Temmuz ayında görülmektedir.

(Tablo - 13 Grafik 10)

O - KIRAĞILI GÜNLER :

37 Rasat yılı içerisinde ortalama kirağılı gün sayısı 5 gündür. Kirağı hadisesi en fazla Ocak ve Mart aylarında görülmektedir. Nisan'dan Kasım ayına kadar hiç kirağı hadisesine rastlanılmamaktadır.

(Tablo - 14 Grafik 10)

P - ORAJLI GÜNLER :

Oraj hadisesi kararsız hava kütlelerinin maydana getirdiği kısa süreli sağnaklardır. Ortalama orajlı günler sayısı 13'dür. En fazla oraj Mayıs Haziran aylarında görülmektedir.

Kış aylarında oraj pek ender olarak görülür.

(Tablo - 15 Grafik 10)

R - FİRTINALI GÜNLER :

Samsun'da ortalama firtinalı günler sayısı 3 tür. Hizi saniyede 17.1 metreden fazla olan rüzgarın esigine firtina denir.

Samsun'da firtinalı günlerin en fazla olduğu ay Ocak, Kasım, hiç firtinalı gün kaydedilmeyen aylarda Mayıs, Temmuz, Ağustos ve Eylül'dür.

(Tablo - 17)

S - RÜZGÂR DURUMU :

Samsun'da kaydedilen ortalama yıllık rüzgar hızı 2.0 m/sec tir. Rüzgar hızının en fazla olduğu ay 2.7 m/sec ile Ocak, en az ise 1.4 m/sec ile Mayıs'tır. Tesbit edilen en hızlı rüzgar SSE (güney.güneydoğu) yönünden olup, hızı saniyede 28.8 metredir.

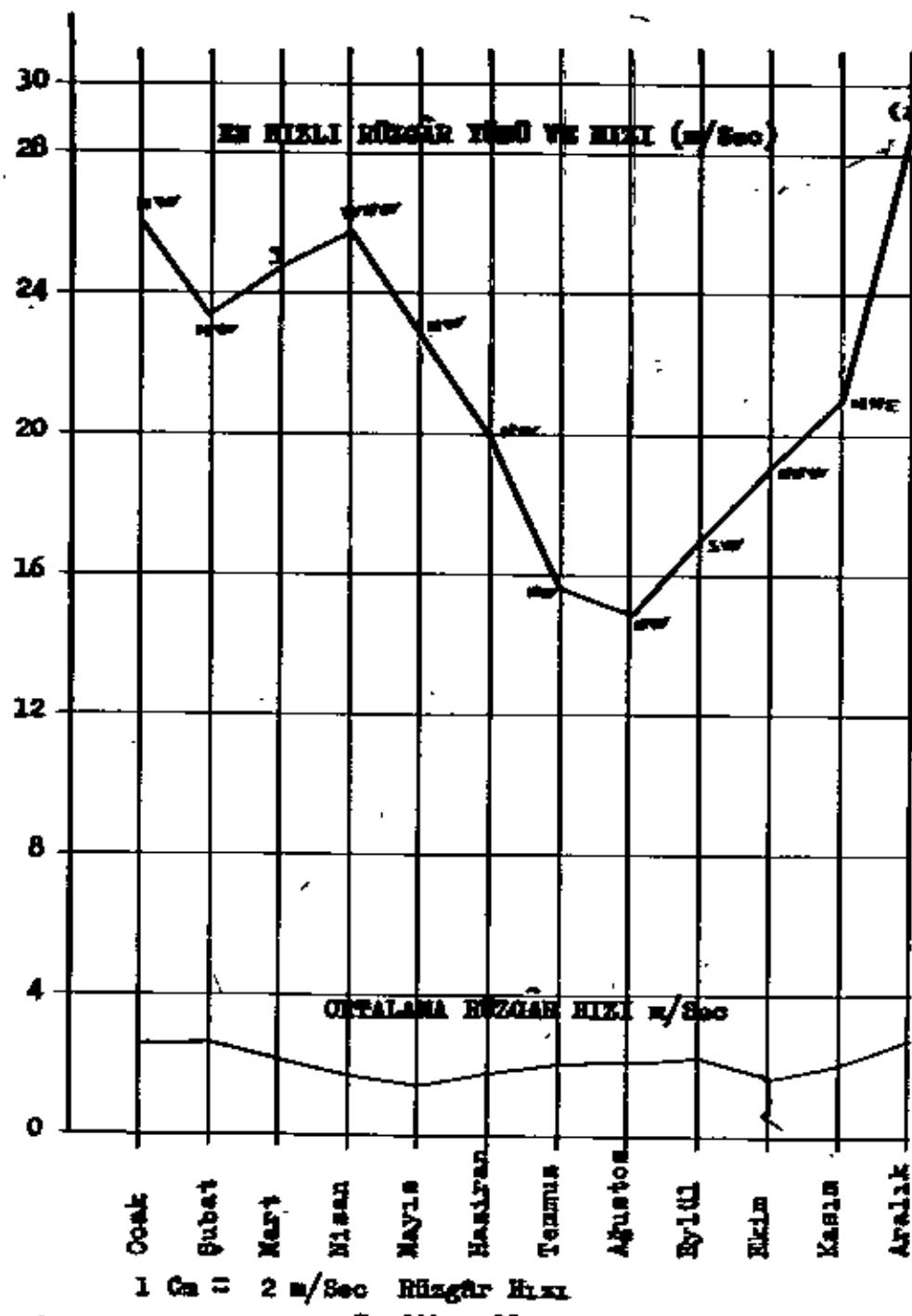
Samsun Kış ve Sonbahar aylarında SW (Lodos), Mart, Temmuz, Ağustos aylarında NW (Karayel), Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında NE (Poyraz) rüzgârlarının etkisi altında kalmaktadır. Esme sayıları toplamına göre hakim rüzgar SW (Lodos) dir.

(Tablo - 16 Grafik 11)

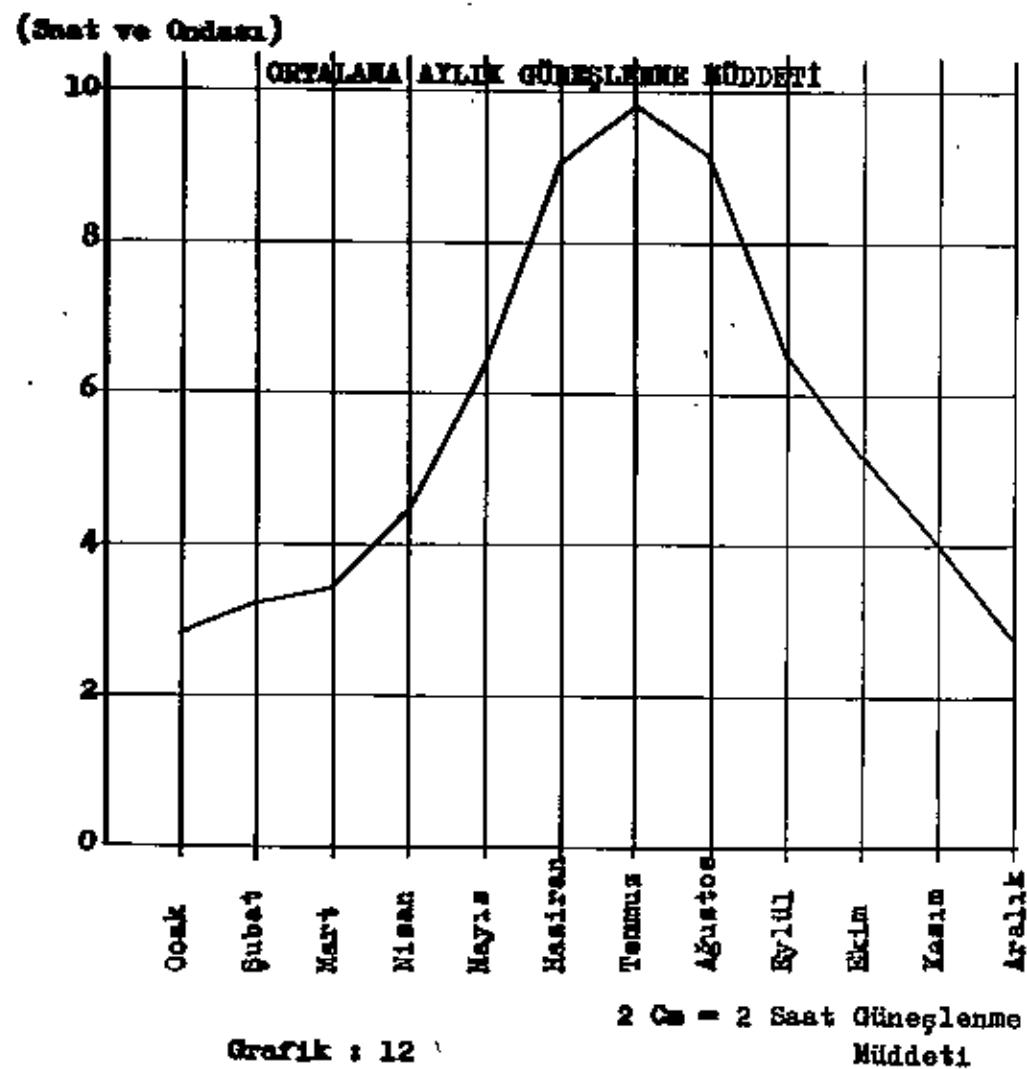
T - GÜNEŞLENME MÜDDETİ (Saat ve Ondası)

Samsun günde ortalama olarak 5 Saat 36 Dakika güneş görmektedir. Güneşlenmenin en fazla olduğu ay, 9 Saat 48 dakika ile Temmuz, en az ise 2 Saat 48 dakika ile Ocak aylarıdır.

(Tablo - 18 - Grafik 12)

- 29 -

Orajlı Günler Sayısı

Table : XV Rasat Yılı	Orajlı Günler Sayısı												Yıllık
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
37	0.1	0.1	0.4	1.4	2.8	2.7	1.5	1.3	1.5	1.1	0.4	0.1	13.4

Table : XVI
Ortalama Aylık Rüzgar Hızı m/sec.

17	2.7	2.6	2.1	1.7	1.4	1.7	2.0	2.0	2.1	1.6	2.0	2.5	2.0
	En Hızlı Rüzgar ve Yönü												
17	NW	NW	S	NNW	NW	NW	NW	NW	SW	NNW	NNE	SSE	SSE
	26.0	23.5	24.8	25.8	15.0	19.8	15.6	14.8	17.0	19.0	20.9	28.8	28.8

Böeme Sayılarına Göre Hakkın Rüzgar

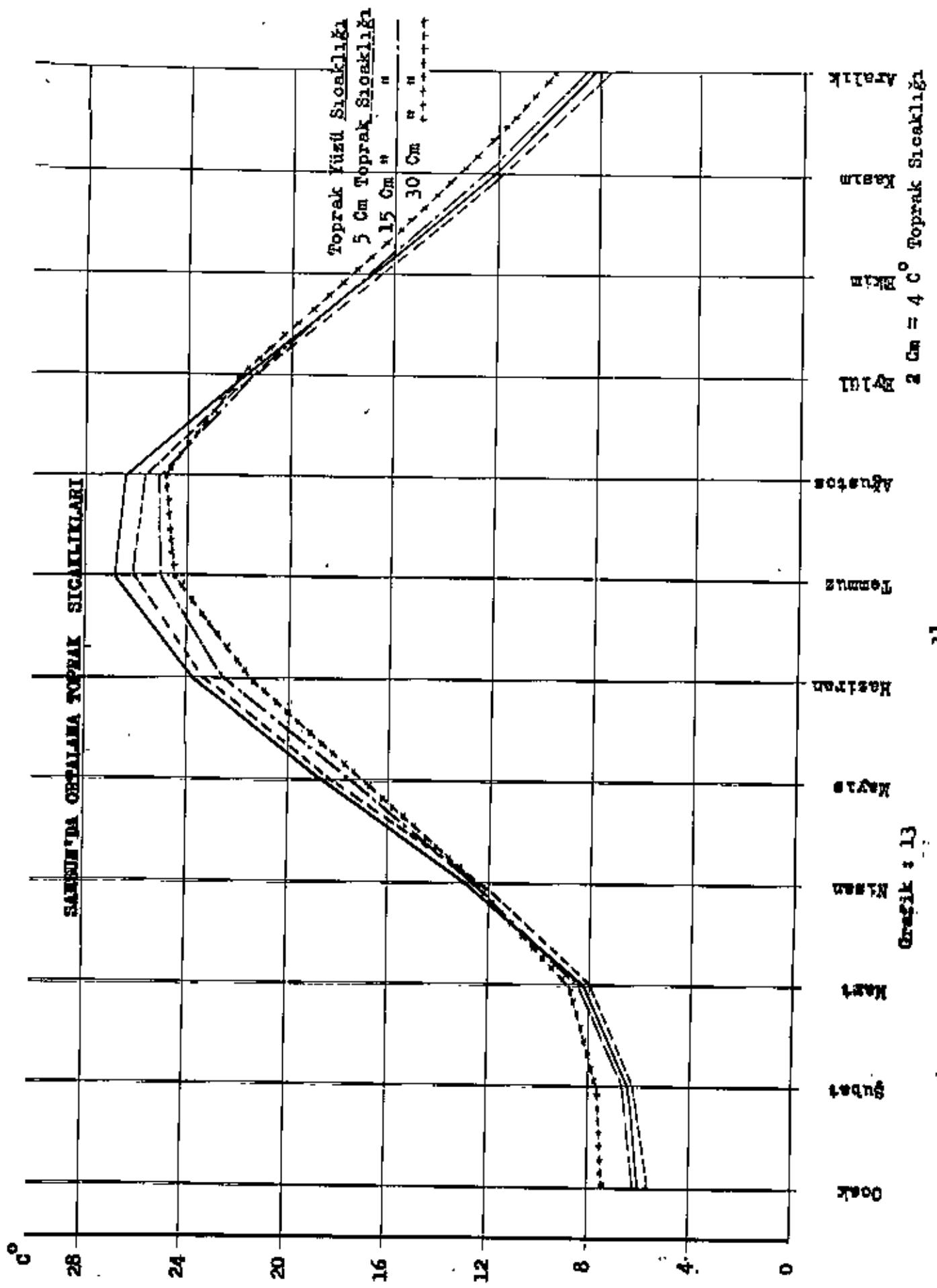
17	SW	BW	NW	ME	NE	NE	NW	NW	SW	SW	SW	SW	SW
	430	353	242	194	247	175	187	183	172	229	326	454	2654

Fırtınalı Günler Sayısı

17	0.8	0.4	0.4	0.5	.	0.2	.	.	0.2	0.6	0.5	3.4
	Fırtınalı Günler Sayısı											

Table : XVIII
Aylık Ortalama Göneşlenme Müddeti (Saat - Ondası)

2.8	3.2	3.4	4.4	6.4	9.1	9.8	9.1	6.5	5.1	4.0	2.7	5.6
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

U - TOPRAK SICAKLIKLARI

Samsun'da toprak sıcaklıklarının rasatları şöyledir:

Ortalama toprak üstü düşük sıcaklığı 9.7°C , en düşük toprak üstü sıcaklığı Ocak ayında -9.5°C dir.

Ortalama 0 cm toprak yüzü sıcaklığı, 15.7°C , en düşük toprak yüzü sıcaklığı Ocak ayında -6.4°C dir.

5 Cm. derinlikte ortalama toprak sıcaklığı 15.4°C , en düşük toprak sıcaklığı Ocak ayında -1.2°C dir.

15 Cm. derinlikte ortalama toprak sıcaklığı 15.2°C , en düşük toprak sıcaklığı Ocak ayında -0.4°C olmaktadır.

30 Cm. derinlikte ortalama toprak sıcaklığı 15.6°C , en düşük toprak sıcaklığı ise Ocak ayında 1.0°C dir.

50 Cm. derinlikte ortalama toprak sıcaklığı 15.5°C , bu derinlikteki en düşük sıcaklık ise diğer derinliklerde olduğu gibi yine Ocak ayında 3.0°C , olmaktadır.

Yukarıdaki değerlerden anlaşıldığı gibi toprak yüzünden, derinlere inildikçe sıcaklığın arttığı, bilhassa düşük sıcaklıkların yükselmeleri görülmektedir.

(Tablo - 19 Grafik 13)

KURAKLIK DURUMU

Samsun, De Martonne'un kuraklık formülüne göre ; Yarı nemli bölgeye girmektedir. Yıllık ortalamalı kuraklık indisi 29.8 dir. Bu durumda Samsun kuraklık sınırı olan 20 yi geçmiş ve nemliliğe yaklaşmıştır. Kurak devre Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında görülmektedir. Bunada sebep, yağışın az, sıcaklığın fazla olmasıdır. Bu kuraklık denizin ve rüzgârların tesiriyle şiddetli olmamaktadır.

Sıcaklığın düşük yağışın fazla olduğu Kasım, Aralık, Ocak, Şubat ve Mart aylarında indisi 40 in üzerine çıkmakta ve bu aylar halile nemli geçmektedir. Nisan, Mayıs, Eylül ve Ekim aylarında kuraklık 20 ~ 40 arasında bulunmakta ve bu aylar az nemli geçmektedir.

Bu durum, kuraklık tablo ve grafiğinde bariz bir şekilde gösterilmektedir.

AYLIK ve YILLIK KURAKLIK İNDİSİ

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
57.6	52.1	50.1	31.3	20.6	15.8	13.0	10.6	22.9	32.2	44.0	49.1	29.6

Demartonne'a göre :

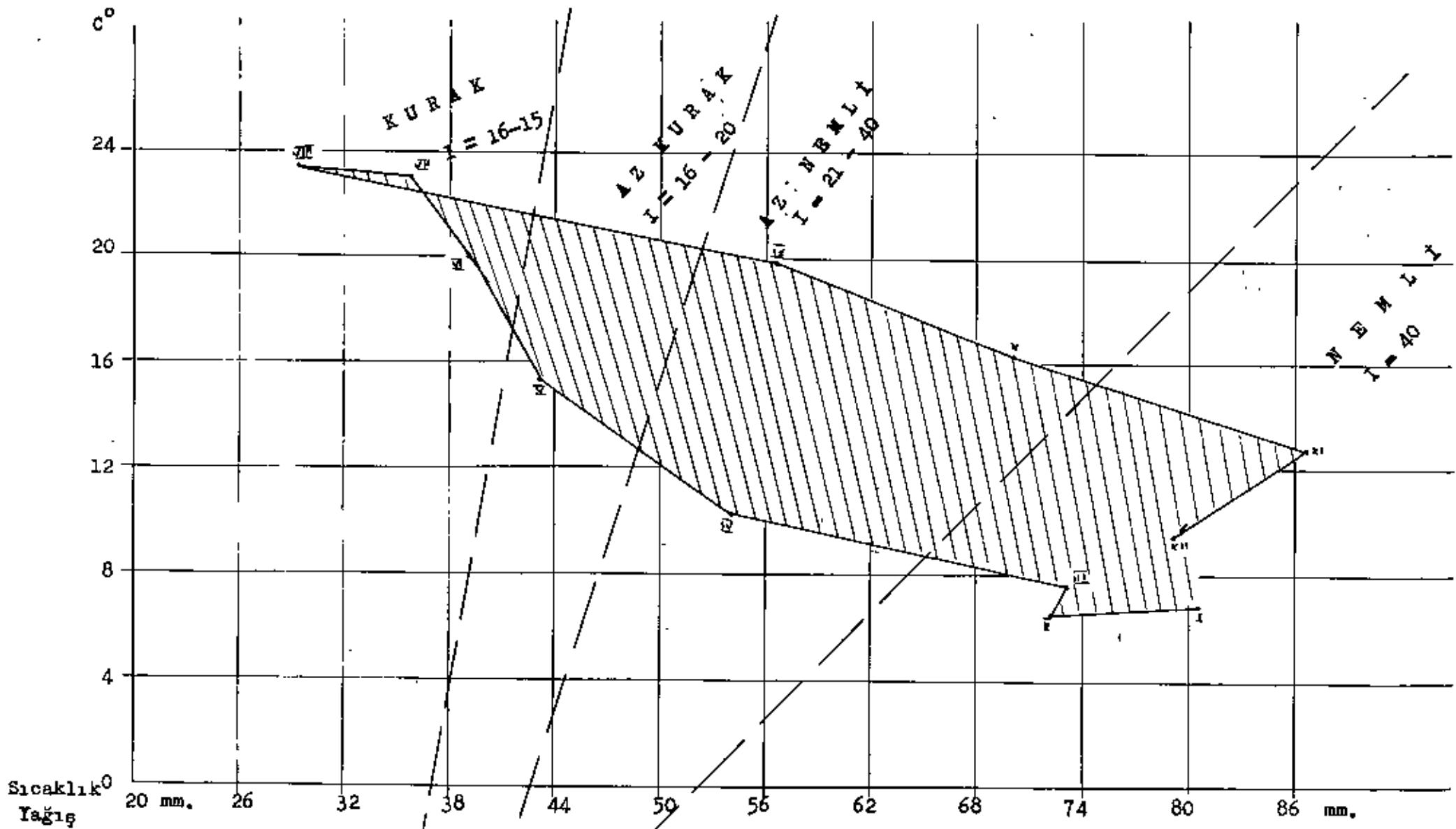
KURAKLIK İNDİSİ

0 ~ 10	Çok Kurak
11 ~ 15	Kurak
16 ~ 20	Az Kurak
21 ~ 30	Az Nemli
> 30	Nemli

Bu ayrimla, krafik te belirtilmistiir. Grafik 14

Rasat Yılı	Samsun'da Toprak Sıcaklıklarısı ^(*)												Yıllık	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
25	3.0	2.8	3.5	6.5	10.8	14.5	17.2	17.7	14.8	11.3	8.6	5.3	9.7	
					Toprak Üstü Ort. Düşük Sıcaklığı (C°)									
25	-9.5	-9.5	-6.2	-1.3	2.3	7.2	9.6	4.1	0.5	1.6	-3.3	-8.0	-9.5	
					Toprak Üstü En Düşük Ortalama Sıcaklığı (C°)									
32	6.0	6.4	8.2	12.9	18.7	23.9	26.8	26.5	21.8	16.8	12.0	8.2	15.7	
					En Düşük Toprak Yüzü Sıcaklığı (C°)									
32	-6.4	-5.7	-2.8	0.9	4.2	10.4	15.4	14.0	8.8	8.1	-3.3	-4.4	-6.4	
					Ortalama Toprak Sıcaklığı 5 Cm.									
29	5.6	6.3	8.2	12.6	18.5	23.6	26.1	25.8	21.8	16.7	11.8	7.6	15.4	
					En Düşük Toprak Sıcaklığı 5 Cm.									
30	-1.2	-0.8	-0.4	2.3	13.2	12.4	17.6	15.8	11.1	-5.8	-0.9	-0.2	-1.2	
					Ortalama Toprak Sıcaklığı 15 Cm.									
23	6.1	6.5	8.1	12.4	17.7	22.5	25.0	25.1	21.7	16.9	12.3	8.2	15.2	
					En Düşük Toprak Sıcaklığı 15 Cm.									
	-0.4	0.1	0.4	3.2	8.7	14.4	19.0	15.3	12.8	8.2	1.8	1.0	-0.4	
22	7.4	7.6	8.7	12.6	17.3	21.7	24.5	24.9	22.0	17.8	13.5	9.6	15.6	
					Ortalama Toprak Sıcaklığı 30 Cm.									
23	1.0	2.7	2.5	5.6	9.8	15.0	18.6	20.1	14.0	10.0	4.2	2.0	1.0	
					En Düşük Toprak Sıcaklığı 30 Cm.									
28	8.0	7.6	8.6	11.9	16.1	20.5	23.7	24.3	22.1	18.2	14.4	10.5	15.5	
					Ortalama Toprak Sıcaklığı 50 Cm.									
32	3.0	3.6	3.8	6.7	10.7	15.4	19.9	20.0	16.7	12.9	5.2	3.9	3.0	
					En Düşük Toprak Sıcaklığı 50 Cm.									

SAMSUN İKLİM DİYAGRANI (Kuraklık İndisi)

Y A Ğ I S

Grafik : 14

1 cm = 2 ° Sıcaklık

1 cm = 3 mm Yağış

I = Kuraklık İndisi

- B İ B L İ Y O G R A F Y A -

- Prof.Dr. GÖLÇAŞAN. UMRAN E.
ONUR. A : Türkiye İklimi
                    Türkiye'de Kar Yağışları ve Verde Kalma
                    Müddeti (Doktora Tezi)
- Prof.Dr. DARKOT B.
AYKULU T. : Türkiye'de Yağışların Dağılışı
(Türk Coğrafya Dergisi Sayı - 2)
- Dr. EROL O.
Prof. ARDELA.
TÜMŞTEKİN E. : Türkiye'de Hidrometograf Meteoroloji
Klavuzu. Cilt 2
- Prof. AKYOL İ. HAKKI : Genel Klimatoloji.
- Klimatoloji Cilt 2
- Türkiye'de Kuraklık Süresinin Coğrafi
                    Dağılışı. Türk Coğ. Dergisi Sayı 15-16
- Atmosfer Sarsımları ve Türkiye'de Hava
                    Tipleri.(Türk Coğ. Dergisi Sayı 7-8)
- Hayat Ansiklopedisi
                    Türkiye "
- Türkiye Vilayetleri Sanayii
                    Turizm Ansiklopedisi
                    Mülki İdare Bölümleri
                    İstatistik Genel Md.lüğü Yayınları
                    Meteoroloji Genel Md.lüğü Yayınları
- 1- Ortalama ve Ekstrem Küymetler Bülteni
2- Türkiye'de Sis Dağılışı
3- Türkiye'nin Oraj Etüdü.
4- Türkiye'nin Güneşlenme Müddeti
5- Şiddetli ve Ekstrem Yağışlar
6- Türkiye Yer Rüzgârları
7- Sahillerimizin Deniz Suyu